

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

VISION

*I Nossebro grundskola, gymnasieskola och
fritidshemmet Trädgården ska
alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga.
Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans,
arbetsro och lärande.*

Dokumenttyp
Fastställd

Detta dokument gäller för

Giltighetstid
Dokumentansvarig
Dnr

Handlingsplan
Av utbildningsnämnden
2022-09-27, § 50
Nossebro grundskola,
gymnasieskola och
fritidshemmet Trädgården
Läsåret 2022/2023
Rektor
UN 2022/63

Innehållsförteckning

Inledning	4
Våra styrdokument	4
Diskrimineringslagen (2016:828).....	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Läroplan för grundskolan. Läroplan för gymnasieskolan.	5
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §.....	5
Vad står begreppen för?.....	5
Kränkande behandling	5
Trakasserier.....	5
Diskriminering.....	5
Befogade tillsägelser.....	6
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2022/2023.....	6
Mål för läsåret 2022/2023.....	6
Konkreta åtgärder för 2022/2023	6
Främjande arbete	6
Förebyggande arbete	7
Förankringsarbete av denna plan.....	7
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom	7
Ett ärendes gång	7
Uppföljning och implementering	8
Ansvar	8
Elevhälsoteam.....	8
Kontaktpersoner.....	8
Skolledning.....	8
Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	9
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev	10

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen	11
---	----

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola, fritidshem, grundsärskola och gymnasiesärskola ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor, särskola och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. All personal som arbetar i Essunga kommuns skolor, särskola och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom 1–2 arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
  - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
  - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
  - andra omständigheter av betydelse.
4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
(Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Läroplan för grundsärskolan. Läroplan för gymnasiesärskolan.

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier.

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2022/2023

På grundsärskolan, fritidshemmet Trädgården och i gymnasiesärskolan arbetas det ständigt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Verksamheten anpassas så att alla kan delta och lära sig att visa respekt och hänsyn.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus fortlöper.

Mål för läsåret 2022/2023

- Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska uppmuntras att ta eget ansvar för sin och sina kamraters välbefinnande.
- Elever och vårdnadshavare ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten.
- Alla ska använda ett respektfullt språk och ha ett gott bemötande.
- Öka elevernas självförtroende och självkänsla genom att respektera och ta hänsyn till elevers olikheter.
- Alla elever ska få utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Konkreta åtgärder för 2022/2023

- Vuxennärvaro vid elevernas utevistelse och vid pedagogiska måltider.
- Varje år revideras trivselreglerna där eleverna är med och bestämmer efter sina förutsättningar.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 2.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra elevens hela dag.
- Personal har ett gott bemötande som skapar relationer och trygghet för eleverna.
- Anpassa verksamheten så alla elever känner sig sedda, accepterade och arbetar efter egna förutsättningar och förmågor.
- Utbildning för all personal i olika former till t.ex. TAKK (tecken som alternativ kompletterande kommunikation)
- Anpassade måltidssituationer efter elevernas behov och förmåga. Bestämda platser så att eleverna vet var de ska sitta.
- Vuxna visar eleverna hänsyn och respekt vid toalett- och hygiensituationer.
- Vuxennärvaro genom hela skoldagen och under fritidstid.

Främjande arbete

- Alla vuxna ska ha kännedom om alla elevernas behov.
- Aktuella ärenden lyfts vid personalkonferens regelbundet.
- Värdegrunden genomsyrar elevens hela dag och verksamheten.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden på individ- och gruppnivå.

- Trygghetskarta genomförs varje läsår.
- Trivsel- och trygghetsregler anpassas efter elevgruppen och uppdateras varje år.
- Pedagogiska måltider.
- Planen tas upp i klass eller grupp.
- Arbetslaget utvärderar planen varje läsår.

Förebyggande arbete

- Hög närvaro av aktiva vuxna i alla situationer under skoldagen.
- Regelbundet arbete med elevernas empatiska förmåga.
- Flexibilitet i arbetet utifrån hur eleverna mår och vad de orkar med.

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom samlingar och genom att göra trivselregler.
- Samtala i personalgrupperna om sådant som oroar.
- Kartläggning av fysiska utrymmen i skolan så att de är anpassade efter barnens elevernas behov.
- Personalen går igenom varje enskild elev för att få en uppfattning om barnens elevernas behov och förmåga.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever.
- Observationer under hela dagen.
- Ständig vuxennärvaro.
- Personalkonferenser. Trygghetsärende har en stående punkt.
- Signaler som till exempel nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar.
- Trivselregler.
- Trygghetskarta.
- Vårdnadshavare tar kontakt med skola och fritidshem.
- Elevhälsoteam är aktiv i det här arbetet.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet utreds och dokumenteras i protokoll, se bilaga 1.
- Utredning och uppföljning se bilaga 2 och 3.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslaget och inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, klassråd och föräldramöte.

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevhälsoteam för konsultation.

Kontaktpersoner

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Hélène Karlsson	kurator	0706-88 35 14
Ulrika Härnälv Klint	speciallärare/specialpedagog	073 966 28 32
Viviann Ljungsberg	speciallärare/specialpedagog	073 966 28 30

Skolledning

Anna Benedetto	Rektor	0512-57130
----------------	--------	------------

Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Datum		
Inblandade		
Uppgiftslämnare		
Händelse/beskrivning		
Åtgärder		
Datum för uppföljning		
Uppföljningssamtal		
Ansvarig		
Rektor informerad ☐	Huvudman informerad ☐	Berörda vårdnadshavare informerade ☐

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse, information till rektor. Rektor informerar huvudman. Dokumentera.	All personal/rektor
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera. Rapportera till trygghetsteamet och klasslärare.	All personal/rektor
Steg 3	Dokumentation i protokoll. Samtal med berörda parter enskilt eller i grupp. Kontakt med berörda vårdnadshavare.	Trygghetsteamet/rektor
Steg 4	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal/rektor
Steg 5	Uppföljande samtal. Återkoppling till anmälare, klasslärare och vårdnadshavare.	Trygghetsteamet/rektor
Steg 6	Möte med elev, vårdnadshavare och lärare samt representant från trygghetsteamet. Kartläggning inför ansökan om upprättande av åtgärdsprogram upprättas vid behov och lämnas till rektor.	Klasslärare/ mentor
Steg 7	Ärendet tas upp av elevhälsoteamet Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Klasslärare, mentor, personal från elevhälsan eller rektor
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört.
Klassläraren/mentor ansvarar för uppföljningen.

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 9	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef